

אף על פי פרק חמישי כתובות

נח.

עין משפט נר מצוה

מה א מיי פ"ב מהל
אישות הלכה נ:

תוספות ר"ד

התם דוכתא מייחד לה.
פ"י מאחר שהוא זן
אותה המיד מוציאה מכית
אביה ומייחד לה מקום
שלא תפסיד מונותיו.
פ"י כי יחייב ללא ליכול
איש בהרה: ר"ט אומר
וכי אומר אבי מחלוקת
בבת כהן לכהן אבל
בת ישראל לכהן דברי
הכל מחצה חולין ומחצה
תרומה פ"י בת כהן
אם תטמא יחליף לה
אביה חולין בתרומה וחזיא
לה ולא תצטרך למכרה
לכהנים בול ולקנות חולין
ביוקר אבל בת ישראל
לכהן אין מי שיחליף
לה ותצטרך למכור להם
בול הלכך נותנים לה
מחצה חולין: ואמר אבי
מחלוקת בארוסה פ"י
ובת כהן. אבל בנשואה
ד"ה מחצה חולין ומחצה
תרומה: הדיבס אינו מאכיל
בתרומה מ"ט קנין כספו
אמר רחמנא והאי קנין
דאחיו הוא פ"י והלכך אין
לר כח להאכילה בנינו
אך אם אכלה בחיי הבעל
אויכלת דיבס במקום בעל
קאי ומכח בעלה קאכלה:
או כלם וכי השתא כלם
בפני הבעל חוץ מיום
א' אמרת דיבס אכלה כלן
בפני הדיבס דע"י אין לה
לאכול דלא קנינו הוא
קתני: זו משנה ראשונה
וכי: תניא בתוספתא ולא
היבמה עד שתבעל פ"י
זו רבנן שאמרו הגיע
זמן ולא נשאו שהיא
אויכלת בתרומה הוא
משנה ראשונה אבל ב"ד
של אתריה אמרו אין
האשה אוכלת בתרומה
עד שתכנס לחופה וכן
היבמה עד שתבעל
ואע"ג דאכלה בחיי
בעלה מ"ט אמר עולא
ואיתימא ר"ש ב"י משום

קוביוסטום. פירש בקונטרס גונז נפשות ולא משמע הכי
צפרק קמא דככורות (דף ה. וס) י דקא אמר ליה
קיסר לרזן גמליאל משה רבכם גנז היה או קוביוסטום היה או
שאינו זקי בחשבוניות היה והתם אלמנן קאי דלשאלה ראשונה
דצנלנן של לויס אתה מואל כו' ככר

השיבו ועוד דהגיונו מפרש בקונטרס
דרובס הכי איתנהו ואין נראה שיהיו
רוז העצדים גונזי נפשות ונראה
כפירוש רבינו חננאל דמפרש
קוביוסטום משחק בקוביא והא דלמרי'
(חולין דף פ. א.) ויאלמר שלחני כי עלה
השחר אמר ליה יעקבז וכי גנז אתה
או קוביוסטום אתה שאתה ממירא
מן השחר לפירוש הקונטרס אתי שפיר
ולפירוש רבינו חננאל נמי י"ל שדך
למשתקין בקוביא שנושין בהן ודרכן
להטמין מזני אדם: **הנהו קלא**
אית דהו. פירש בקונטרס וסבר
וקציל וקשה לר"ם דצריש המוכר פירות
(ב"ב דף ק. א.) אמר דהדיא ליסטס
מוזין או מוכתב למלכות אומר לו
הרי שך לפניך ועוד ארמין צפרק
האומנין (ב"ב דף פ. א.) שפחה זו
שועה היא נכפית היא כו' הרי זה
מקח טעות אס כן צהנך מומי נחוש
לסימפון ומפרי"ת קלא אית להו ולא
שכיחי ולא חיישינן דהו לסימפון כיון
דלא שכיחי והנהו נמי דפרק האומנין
לא שכיחי והא דלמרינן צפרק בגמרא
(גיטין דף פ. א.) דלחקין רב יהודה
בשטרל דעבדי עדלא דקן מולדק
לעצדות ופטיר ועטיר מן עוררי
מלכא ומלכתא לא משום שהיה צריך
להתנות כדפי' דבסממא נמי הוי
מקח טעות אלא משום שופרא דשטרל
ורבינו אליהו היה מקיים פירוש
הקונטרס דהיא דקציל המוכר מעות
אמרי' מדלא דקד הלוקח קודם מניית
מעות הני מומין דאית להו קלא א"כ
סבר וקציל והא דלומר לו הרי שך
לפניך מיירי קודם שנתן הלוקח מעות
וקתא משמע כן צפרק המוכר פירות

(ב"ב דף ק. א.) דפריך ^א [שם הגיעו לאו משום דרובא הכי איתנהו
וש"מ דלולין צתר רובא ומאי פריך דלמא] המוילא מחזירו עליו
הראה אלא לא מיירי שהלוקח מוחזק: ^א **ואפילו** בחזן בפני הבעל
חוץ מיום אחד אינה אובדת. פירש בקונטרס דהוא הדין אפילו כולם
צפני הבעל לא אכלה משמת דקנין כספו פקע ליה אלא דאי כולן
צפני הבעל הוה אכלה מיהא צחיו ולר"ם נראה דהך דרשא דדריש
בגמרא קנין כספו אמר רחמנא והאי קנין דלחיו הוא אסמכתא
בעלמא הוא דמדאורייתא מיכל אכלה ולפי משנה ראשונה היכא דאכלה
צחיי הבעל אוכלת נמי צזיקת היבס מדקתני ואפי' כולם צפני הבעל
חוץ מיום אחד משמע הא כולן צפני הבעל אוכלת ועוד דתמן צפרקין
בסדר משנת ירושלמית הגיע זמן ולא נשאו או שמתו צבלין אוכלת
משלו ואוכלות בתרומה משמע כשמתו צבלין שהיבס מאכילן בלא זיהא דומיא דהגעת זמן דמיירי בלא נשאו דאי אחר ציהא פשיטא דאשתו
גמורה היא ועוד מציא ראיא מדתניא בתוספתא זו משנה ראשונה רבתינו אמרו אין האשה אוכלת בתרומה עד שתכנס לחופה ולא היבמה
עד שתיבעל ויבינו טעמא דמשנה ראשונה דכשלא אכלה צחיי הבעל אינה אוכלת דהא איכא למיחש לסימפון ולשמא תשקה דהא כיון דלא
הגיע זמן צחיי הבעל לא צדק לה דאינו חייב במונותיה אלא א"כ עמד דדין וצרח דלמרינן בהחולץ (יבמות דף מא.) ולא מייחד לה דוכתא
וטעמא משום שאין דרך לאחר אלא מיד הוא רגיל או לחלוץ או לייבס לך לא תקנו לה מוונות מייבס כמו שתקנו מוונות דהגעת זמן דבעל
אבל כשאלה צחיי הבעל חו ליכא למיחש לסימפון ולשמא תשקה נמי ליכא למיחש דכיון דהגיע זמן מייחד לה דוכתא צבית אביה מסתמא
אוכלת שם בכל שעה ואינה זרה ממקומה וא"ת ומאחר דמדאורייתא אכלה כשנפלה מן הנשואין למה אסורה למשנה אחרונה עד שתיבעל
הא ליכא למיחש לסימפון שכבר נצדקה בדיקת פנים ויש לומר דמאחר שאסרו ארוסה שהגיע זמנה אסרו נמי צבימה משום דמחלפא בה
שמתיהן זמן כניסתן לאלתר אבל ק"ק אי חשיבא יבמה קנין כספו דייבס הא דקאמר צבימות צפרק אלמנה (דף סו: וס) גבי הא דתמן היבס
פוסל ואינו מאכיל אי בת כהן לישראל היא פסול לה ושבה אל בית אביה כו' ה"ל למימר דהא קנייה דקאמר התם גבי אירוסין ויש לומר
דושבה אל בית אביה אתה למיפסל בת כהן לישראל למידיק הא מעיקרא לא אכלה כדלמך התם (דף סה.) א"כ לא איימר לשומרת
יבס אלא הכי קאמר ושבה כתיב כלומר דווקא אותה ששבה אל בית אביה אבל זאת שזוקקה ליבס אינה שבה שהרי חשובה כאלו קנייה לו:
השתא בפני הבעל אמרת לא בפני הדיבס. ה"ג [לא] זו אף זו קתני לא מיבעיא ששה חדשים צפני הבעל ושעה צפני
היבס דלא אכלה אלא אפילו כולם צפני הבעל חוץ מיום אחד לא אכלה וכן מוכיח בירושלמי דמפרש כולה מתניתין [צלא] זו אף זו:
מאי

קוביוסטום. גונז נפשות: הגיעו. ללוקח ואין המקח בטל. וצרייתא
היא צב"צ צהמוכר פירות המוכר עבד לחזירו ונמלא גנז או
קוביוסטום הגיעו שסתמן גנבים הן: **לסטים מוזין.** אין דרכו צדק:
מוכתב למלכות. חטא למלכות עד שזה לגזור עליו שיהרגנו כל
מואלו: **קלא אית להו.** וסבר וקציל:

קבל מסר והלך. קציל עליו בעל את
המומן לסימפון ליכא למיחש לשמא
תשקה לאחיה ולאחותה איכא למיחש:
מסר. האז לשלוחי הבעל או שהלכו
שלוחי האז עם שלוחי הבעל ליכא
למיחש שמא תשקה לאחיה ולאחותה
דהא לימנהו גנז ^א ואיכא למיחש
לסימפון: בת כהן צקיהא היא
צמירתת תרומה ולמוכרה צימי
טומאתה. בת ישראל אינה צקיהא
צכ: **בארוסה.** וצת כהן דהואיל
והיא צבית אביה טרח אביה למכור
תרומה צחולין לימי טומאה לפי שהוא
רגיל צכ: **אזל צנשוא.** שנותן לה
בעלה מוונות צביתה כגון משרה
אשתו על ידי שליש דתמן צמיתתין
(לקמן דף סד:) **מחלה חולין.** לפי
שכל כבודה צת מחל פניהם ^א ואזיה
ואחיה אינן אכלה שיתעסקו בצרכיה:
רבי יהודה אומר נוסטין לה הכל
תרומה כו'. צין רבי יהודה לרבי
טרפון איכא דלילו ר' טרפון סבר
נותנין לה תרומה כדי מוונותיה ואע"פ
שאס צריכה לחולין וצאה למכור
תרומה אין דמי תרומה מגיעין ליקח
צהן חולין שארי יקרים הם מן התרומה
שהכל קופאים עליהן ולרבי יהודה
נותנין לה תרומה כשיעור שאס צאת
ליקח מחלה חולין לא תפחות מן דמי
מחלית חולין אבל טורח מכירה מוטל
עליה למכור לתת תחת חולין: **נוסטין**
לה תרומה פלגין צחולין. קסבר
לא מנורחין לה לה למכרה כשזיהא אלא
נותן לה תרומה הרבה כדי שתתננה
צול ותמלא לוקחין הרבה: איכא
ציניוטי טירחא. צין רבי יהודה לרזן
שמעון: והאי קנין אחיו הוא. וכי

מיית ליה פקע ליה קנינו אבל כנסה הרי היא אשתו לכל דבר
והכתוב קראה אשתו דכתבי (דברים כה) ולקחה לו לאשה^א דקנייה
צזיהא וכי היכי דקדושי ציהא מאכילין בארוסה דאיתקוש הוויות
להדי כן מאכילין צבימה: **השתא צפני הבעל.** חוץ מיום אחד
אמרת לא אכלה כולם צפני היבס דעל ידו אין לה לאכול דלאו
קנינו היא מיבעיא ליה למימר דלא אכלה: **קמיישא.** משנה ראשונה
שאוסרת משעת אירוסין שהתורה המירתה והם גזרו עד שיגיע
זמן לא גזור מפני סימפון אלא שמא תשקה הלכך משנתחייב לוונה
דמייחד לה דוכתא וליכא למיחש לשמא תשקה שריה: **וצפריישא.**
משנה אחרונה שחזרו וגזרו עד שתכנס לחופה חשו לסימפון:
אלא

משלו ואוכלות בתרומה משמע כשמתו צבלין שהיבס מאכילן בלא זיהא דומיא דהגעת זמן דמיירי בלא נשאו דאי אחר ציהא פשיטא דאשתו
גמורה היא ועוד מציא ראיא מדתניא בתוספתא זו משנה ראשונה רבתינו אמרו אין האשה אוכלת בתרומה עד שתכנס לחופה ולא היבמה
עד שתיבעל ויבינו טעמא דמשנה ראשונה דכשלא אכלה צחיי הבעל אינה אוכלת דהא איכא למיחש לסימפון ולשמא תשקה דהא כיון דלא
הגיע זמן צחיי הבעל לא צדק לה דאינו חייב במונותיה אלא א"כ עמד דדין וצרח דלמרינן בהחולץ (יבמות דף מא.) ולא מייחד לה דוכתא
וטעמא משום שאין דרך לאחר אלא מיד הוא רגיל או לחלוץ או לייבס לך לא תקנו לה מוונות מייבס כמו שתקנו מוונות דהגעת זמן דבעל
אבל כשאלה צחיי הבעל חו ליכא למיחש לסימפון ולשמא תשקה נמי ליכא למיחש דכיון דהגיע זמן מייחד לה דוכתא צבית אביה מסתמא
אוכלת שם בכל שעה ואינה זרה ממקומה וא"ת ומאחר דמדאורייתא אכלה כשנפלה מן הנשואין למה אסורה למשנה אחרונה עד שתיבעל
הא ליכא למיחש לסימפון שכבר נצדקה בדיקת פנים ויש לומר דמאחר שאסרו ארוסה שהגיע זמנה אסרו נמי צבימה משום דמחלפא בה
שמתיהן זמן כניסתן לאלתר אבל ק"ק אי חשיבא יבמה קנין כספו דייבס הא דקאמר צבימות צפרק אלמנה (דף סו: וס) גבי הא דתמן היבס
פוסל ואינו מאכיל אי בת כהן לישראל היא פסול לה ושבה אל בית אביה כו' ה"ל למימר דהא קנייה דקאמר התם גבי אירוסין ויש לומר
דושבה אל בית אביה אתה למיפסל בת כהן לישראל למידיק הא מעיקרא לא אכלה כדלמך התם (דף סה.) א"כ לא איימר לשומרת
יבס אלא הכי קאמר ושבה כתיב כלומר דווקא אותה ששבה אל בית אביה אבל זאת שזוקקה ליבס אינה שבה שהרי חשובה כאלו קנייה לו:
השתא בפני הבעל אמרת לא בפני הדיבס. ה"ג [לא] זו אף זו קתני לא מיבעיא ששה חדשים צפני הבעל ושעה צפני
היבס דלא אכלה אלא אפילו כולם צפני הבעל חוץ מיום אחד לא אכלה וכן מוכיח בירושלמי דמפרש כולה מתניתין [צלא] זו אף זו:
מאי

(א) צ"ב צ: קדושין יא.
(ב) והא דחיישינן כהא
לסימפון צמיר היינו ככר
דלמך לעיל מקוריה לל
חוץ מתרומה. גי' ת"י.
(ג) [תוספתא רפ"ה].
(ד) [יבמות סז:].
(ה) [עירובין ע. ו. ושי"ט].
(ו) [נזירי בתוס' דלעיל מח:].
(ז) [שליח ד"ה רב אסין].
(ח) [תהלים מה:]. (ט) [יבמות
לז:]. (ט) [ע"י צמורות ה.
איתא צמסחא אחרת וע'
ר"י צחולין כ: ד"ה ועוד
שאלו:]. (י) גי' רש"ל, צ: שייך
לעיל דף ט' ע"א על המשנה.

תורה אור השלם

1. ובהן פי יקרה נפש
קנין כספו הוא יאכל בו
ולידו ביתו הם יאכלו
בלקחמו: ויקרא כב א

מוסף רש"י

הגיעו. הרי הוא שול,
דסתם עבד גנז הוא
(קדושין יא.). מאי איכא
לסטים מוזין. אורג
נפשות וסופו להרג
(רשבי"ם ב"ב צב). דהא
לא שכיח ולא קבלו עליו,
או מוכתב למלכות.
שנתחייב מיתה למלך
(קדושין יא.).